

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Libelli Cvivsdam Antverpiæ Nvper Editi Contra
Serenissimvm D. Ioannem ab Austria, Gubernatorem
generalem inferioris Germaniæ, qua parte conscientiæ, vt
vocant, libertas in eo requiritur, breuis & ...**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Decimoseptimo qu[ae] sit tandem vera & Christiana libertas, quam pij
omnes debeant exoptare, si minus contigerit, ob id in hac vita lugere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30345

latriam & iram Dei protraxissent. Obse-
cro minime isti perniciosi tibi videbuntur,
qui blandissimis vocibus, velut sirenū can-
tibus, de Christiana libertate restituta, de
iugo multiplicium obseruationum excusso,
de fugiendo simulachrorum cultu, de vnus
mediatoris plenissima satisfactione, gratia,
misericordia, atrociter in animas sauiunt?
& à Deo patre, Ecclesia matre, Christo re-
demptore & capite, integras prouincias
abstractas, ac mortis è faucibus, sauisimique
tenebrarum principis tyrannide semel ere-
ptas, sub eandem iterum clade grauiore
conijciunt? nōne & ira Dei per impieta-
tem prouocata, & populi viribus per dissi-
dia fractis, & varijs erroribus ad abiectio-
nem Christianismi sensim viam aperienti-
bus, Christiani nominis hostibus ferendi
delendiq; magis exponimur? Si libera non
sunt corpora inter gladios & spinas, & alia
quæ lādere ac cruentare possunt, constitu-
ta, liberi erunt animi tot errorum spinis cir-
cunsepti? tot laqueis blandientium illece-
brarum capiendi? tot gladijs venenatarum
linguarum confodiendi?

SICVT igitur vera beatitudo non est CAPVT
XVII.
viuere vt velis, nisi ita sis affectus nihil vt
prauè velis: ita vera libertas non est, sed per-
niciosa licentia, grauisque seruitus, & vitio-

D 5 rum

rum omnium & errorum, cum impunè cuique licet quod libeat, profiteri & facere. Eademum vera libertas est, cum nemo prohibet benefacere; nemo Dei cultum interturbat, nemo studium impedit procurandæ salutis vel alienæ, vel propriæ. Vera libertas est, & digna quæ Christianæ libertatis nomine censeatur, qua fit vt excusso seruitutis peccati iugo, de quo scriptum est: Qui facit peccatum, seruus est peccati; vni subijciamur Deo, iustitiæque seruiamus. Quæ qui colit, ij disciplinæ vinculis astringi se gaudet, vt quo minus liceat omnia pro libidine gerere, eo maior suppetat in bono proficiendi facultas. Hanc qui colunt, diuinas leges spiritu dilectionis implèt, quia plenitudo legis, dilectio est. Ciuilibus quoque legibus ijdem obsequuntur, non solum propter iram, sed etiã propter conscientiam. In his enim Reipublicæ vinculũ, & (vt gentilis etiã orator confessus est) fundamentum libertatis est cõstitutum. Denique (ait) omnes legum serui sumus, vt liberi esse possimus. Hoc si gentilis agnouit, non erubescet dicere Christianus: In libertatem vocatus sum, faciã quod volo? Noli (inquã) noli hoc dicere Christiane, in quo iure queas etiam ab homine gentili reprehendi. Si enim ista tua voluntate, cuius de libertate gloriaris, peccat

Roma. 13.
Cicero in
oratione
pro Aulo
Cluentio.

TIT. 13.
114

peccatum facis, si in errores varios præceptis demergeris, si Ecclesiæ Christi præsidia & castra relinquis, seruus es peccati & diaboli miserimus. Erit voluntas tua verè libera, si fuerit pia: tumque fruèris optabili iucundaque libertate, si iustitiæ, cuius obediètia pars est, seruieris. Sed quemadmodum scriptum est: *Vir vanus in superbiam erigitur, & sicut pullus onagri liberum se natum putat.* Hoc vanissimæ superbiæ spiritu, cui hæresis fomenta subministrat, superiorum instituta violentantur, rescinduntur scita patrum, cõuelluntur definita maiorum, vt illud appareat: Quod volumus sanctum est. Nec se intra sacratæ atque incorruptæ vetustatis castissimos limites, prophanæ ac nouellæ curiositatis libido valet vilo pacto cõtinerere. Hoc autem cum per se turpissimum sit, ne què forsitan offendat, splèdidissimo blandissimoque nomine Christianæ libertatis ornatur. Ergone hæc tandem videri cuiquam vera & Christiana libertas poterit, si contradicente atque improbate nemine, tanquam pastorum omnium atque doctorum linguis obligatis (quos *ta- Ephef. 4.* men posuit Deus vt non essemus sicut paruuli fluctuantes, & circumferremur omni vèto doctrinæ) quoslibet de religione quisque vel cõminiscatur, vel sequatur errores? Imò verò tū maximè libertas esse vera credenda

denda est, cum profligatis erroribus liberum
 habet locum sola Catholica veritatis assertio.
 Quae tanta libertas, si quando propter pre-
 mentes errantium turbas obtineri non poterit,
 erunt haec saltem aliqua reliqua verae liberta-
 tis, si inter huius saeculi tenebras non omni-
 no oppressa veritas iaceat: sed eius in verbis,
 eius in factis aliqua sinatur passim collucere
 professio. Tantilla saltem a Constantio Au-
 gusto libertatem D. Hilarius postulabat, cum
 scriberet: Non solum verbis, sed lachrymis
 deprecamur, ne diutius catholicae Ecclesiae
 gravissimis iniurijs afficiantur, & intolera-
 biles sustineant persecutiones & contu-
 melias, & quod nefarium est, a fratribus no-
 stris: provideat & decernat clementia tua,
 ut omnes se ubique iudices, quibus provin-
 ciarum administrationes creditae sunt, ad
 quos sola cura & sollicitudo publicorum
 negotiorum pertinere debet, a religiosa ob-
 servantia abstineant: neque posthac prae-
 sumant atque usurpent, & putent se causas co-
 gnoscere clericorum, & innocentes homi-
 nes varijs afflictationibus, minis, violentia,
 terroribus frangere atque vexare. Intelligit
 singularis & admirabilis sapientia tua non
 decere, non oportere cogi & compelli in-
 uitos & repugnantes, ut se ijs subiciant &
 addicant vi oppressi, qui non cessant adul-
 teri-

terinæ doctrinæ corrupta semina asperge-
 re. Idcirco laboratis & salutaribus consilijs
 Rempubicam regitis : excubatis etiam &
 vigilatis, vt omnes quibus imperatis, dulcis-
 sima libertate potiantur. Hæc aliaque mul-
 ta D. Hilarius, veram indubiè Catholicis
 petens libertatem, quoniam dominante A-
 riana hæresi ac veluti Bellona quadam, pro-
 pter imperatorem ipsum captum, in omnes
 vbique pios crudelissimè sæuiente, grauem
 orthodoxi & acerbam seruitutem ferre co-
 gebantur. Atque huc fere à paruis & blan-
 dis initijs, postquam idoneos nacta fuerit
 duces, erumpere hæresis solet : petunt sibi
 libertatem, id est, nocendi perdendique li-
 beram facultatem. Quam vbi fuerint asse-
 quuti, atque sic viribus creuerint vt nullo
 potentia valentioris metu reprimantur, tum
 iugum illud imponunt Catholicis intole-
 randæ seruitutis, quod B. Ioannes in Apo- *Apocal. 13*
 calypsi sua nō tacuit, vt liceat nemini ven-
 dere quicquam, vel emere, nisi qui habuerit
 characterem bestia in frōte sua & in manu
 sua. Legat qui volet apud Victorem Vti-
 censem Aphricanæ per Vandalos Arianos
 persecutionis historiam, & plura hac ipsa
 de re quàm hic à me dici possint, reperiet.
 Hoc vnum profecto reperiet, hæretica ty-
 rannide non aliam grauiorem ac funestio-
 rem

rem

rem existere: quæ & cum blanditur, crudelissimè sævit: nõ enim proscribit ad vitam, sed dicit in mortẽ: non carcere includit ad libertatẽ, sed intra palatia honorat ad seruitutem: non latera vexat, sed cor occupat: nõ ignes publicè minatur, sed gehennã priuatim accendit: non cõtendit vt vincat, sed adulatur vt dominetur: Christũ confitetur vt neget: vnitatem procurat ne pax esse vera possit: promittit libertatem, vt omnes in corruptelã seruitutem introducat. Cum autem piorũ fidei constantia laceßita, blandimenta deponit, paruum deputat nocumentum quod intulerit corporibus, nisi hac ratione & animas iugularit. Extorquet minis negationẽ veritatis, quæ nec impietatis causam adiuuat cum sit extorta, & negantis tamen polluit cõscientiam quod sit voluntaria. Tẽpla Deo sacra tradi sibi postulat, domosque orationũ in suorum latrociniorum spelũcas fallaci verbi Dei prædicatione conuertit. Sacrorũ ministeriorum vasa pretiosa vendicat sibi, vt vnde pio sacrificio placabatur in Ecclesia Deus, inde iã prophanis & iniquis, & sacrilegis vsibus ad iracundiam prouocetur. Fallit promissis, dementat mēdacijs, inuoluit fraudibus, occultis vulneribus necat: nec ante se multi sentiunt lesos, quàm prope mortis ictu conciderint.

Et